

ข้อมูลพื้นฐาน สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

พื้นที่ดิน 298,170 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยเกาะขนาดต่างๆ 7,107 เกาะ ที่สำคัญได้แก่ เกาะลูซอน (Luzon) หมู่เกาะวิซายา (Visayas) และ เกาะมินดาเนา (Mindanao) ตั้งอยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิก ห่างจากเอเชียแผ่นดินใหญ่ทางตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 100 กิโลเมตร

ทิศเหนือ ติดทะเลลูซอน

ทิศใต้ ติดทะเลมินดาเนา

ทิศตะวันออก ติดมหาสมุทรแปซิฟิก

ทิศตะวันตก ติดทะเลจีน

ภูมิประเทศ เป็นหมู่เกาะของเทือกเขาหินใหม่ พื้นที่ทุกเกาะมีภูเขาเป็นแกนกลาง มีที่ราบอยู่น้อย เป็นที่ราบแคบ ๆ ที่ราบสำคัญ คือ ที่ราบตอนกลางของเกาะลูซอน เรียกว่า **ที่ราบมะนิลา** เป็นที่ราบที่ใหญ่ที่สุด

ลักษณะภูมิอากาศ มรสุมเขตร้อน ได้รับความชุ่มชื้นจากลมมรสุมทั้ง 2 ฤดู ช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน-เมษายน มีมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม มีมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ได้รับฝนจากลมพายุดีฟูนุ และดีเปรสชัน บริเวณที่ฝนตกมากที่สุด คือ เมืองบาเกียว เป็นเมืองที่ฝนตกมากที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เมืองหลวง กรุงมะนิลา (Metro Manila)

เวลาท้องถิ่น GMT + 8 (เร็วกว่าประเทศไทย 1 ชั่วโมง)

1.2 ประชาชน

จำนวนประชากร ประมาณการจำนวนประชากรในปี 2550 ประมาณ 91 ล้านคน

เชื้อชาติ มาเลย์คริสต์ ร้อยละ 91 มาเลย์มุสลิม ร้อยละ 4 จีน ร้อยละ 1.5 อื่นๆ ร้อยละ 3

ศาสนา ฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีประชากรนับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก
อันดับ 4 ของโลก นิกายโปรเตสแตนต์อันดับ 13 ของโลก ศาสนาอิสลามอันดับที่ 40
ของโลก ศาสนาฮินดูอันดับที่ 7 ของโลก และพระพุทธศาสนาอันดับที่ 17 ของโลก
ร้อยละ 92 ของชาวฟิลิปปินส์ทั้งหมดนับถือศาสนาคริสต์ โดยร้อยละ 83 นับถือนิกาย
โรมันคาทอลิก และร้อยละ 9 เป็นนิกายโปรเตสแตนต์

อัตราการเพิ่มของประชากร ประมาณการปี 2550 อัตราการเพิ่มประชากรร้อยละ 2.0

ภาษา ภาษาราชการ คือ ภาษาอังกฤษ และภาษาตากาลอก (ภาษาฟิลิปปิน)
มีการใช้ภาษามากกว่า 170 ภาษา โดยส่วนมากเกือบทั้งหมดนั้นเป็นตระกูลภาษาย่อย
มาลาโย-โปลินีเซียนตะวันตก ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ที่ใช้กันมากในประเทศ
ฟิลิปปินส์มีทั้งหมด 8 ภาษา ได้แก่ ภาษาสเปน ภาษาจีนฮกเกี้ยน ภาษาจีนแต้จิ๋ว ภาษา
อินโดนีเซีย ภาษาซินด์ ภาษาปัญจาบ ภาษาเกาหลี และภาษาอาหรับ

โครงสร้างอายุ เพศ และการศึกษา

โครงสร้างประชากร	สัดส่วน (ร้อยละ)
อายุ 0-14 ปี	35.15
อายุ 15-64 ปี	60.60
มากกว่า 65 ปี	4.52
เพศหญิง	49.7
เพศชาย	50.30
การอ่านออกเขียนได้ (Literacy rate)	96.27

ฟิลิปปินส์มีประชากรในวัยทำงานราว 35.8 ล้านคน ค่ากลางอายุ (median age) ของประชากร
ทั้งหมดอยู่ที่ 22.5 ปี ประชากรโดยเฉลี่ยมีอายุขัย 70.2 ปี ประชากรส่วนใหญ่ประกอบ

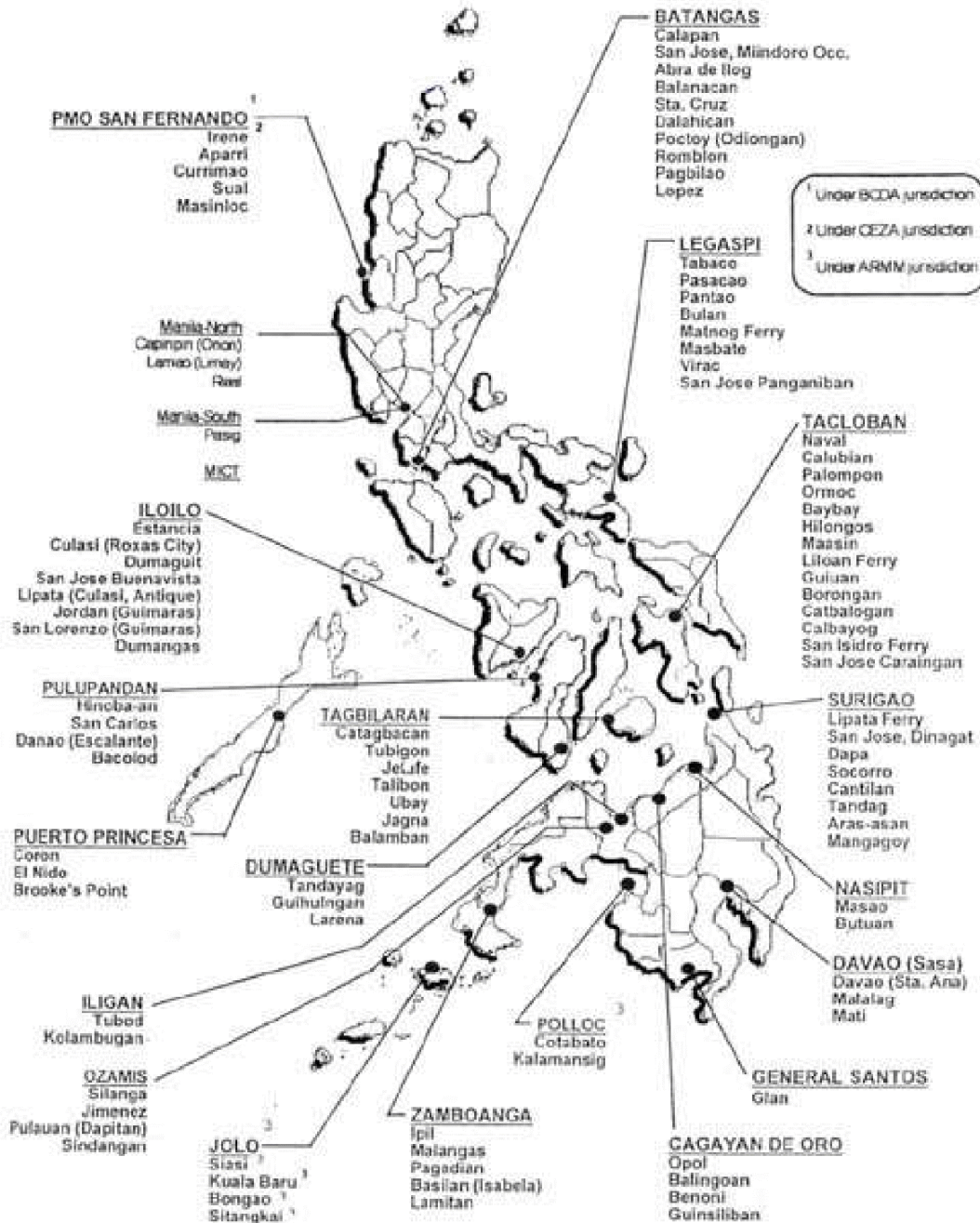
อาชีพบริการและเกษตรกรรม

อาชีพ	สัดส่วน (ร้อยละ)
เกษตรกร	36
อุตสาหกรรม	15
บริการ	49

1.3 ข้อมูลอื่นๆ

(1) ท่าเรือที่สำคัญของฟิลิปปินส์

ฟิลิปปินส์มีท่าเรือที่อยู่ในบัญชีของการท่าเรือแห่งฟิลิปปินส์รวม 745 ท่าเรือในจำนวนนี้มีท่าเรือที่ใช้งานจริง (Active Sea Ports) จำนวน 388 แห่ง และมีท่าเรือหลักจำนวน 25 แห่ง โดยท่าเรือสำหรับกาขนส่งทางทะเลระหว่างประเทศที่มีการใช้งานมากที่สุดคือ Manila ตามด้วย Cebu และ Iloilo

(2) เส้นทางคมนาคม (เที่ยวบินการบินไทย)

TG 620 (ทุกวัน)

Dep: 09.20 – Bangkok (BKK terminal)

Arr: 13.35 – Manila (MNL terminal I1)

TG 624 (ทุกวันยกเว้น วันจันทร์และวันเสาร์)	Dep: 15.15 – Bangkok (BKK terminal)
	Arr: 19.30 – Manila (MNL terminal I1)
TG 621(ทุกวัน)	Dep: 14.30 – Manila (MNL terminal I1)
	Arr: 16.35 – Bangkok (BKK terminal)
TG 625 (ทุกวันยกเว้น วันจันทร์และวันเสาร์)	Dep: 20.30 – Manila (MNL terminal I1)
	Arr: 22.45 – Bangkok (BKK terminal)

1.4 รัฐบาล

ประเภทของรัฐบาลและการแบ่งส่วนบริหาร

ฟิลิปปินส์มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามแบบสหรัฐอเมริกา โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขและเป็นหัวหน้าคณะผู้บริหารประเทศ

มีการแบ่งหน่วยรัฐบาลท้องถิ่น (local government units, LGUs) โดยที่มีจังหวัดเป็นหน่วยหลัก ในปี พ.ศ. 2545 มี 79 จังหวัด (provinces) แบ่งออกเป็นเมือง (cities) และ เทศบาล (municipalities) ซึ่งหน่วยการปกครองทั้งสองยังประกอบไปด้วย บารังไกย์ (barangay) อีกทอดหนึ่ง ถือเป็นหน่วยรัฐบาลท้องถิ่นที่เล็กที่สุด

ฟิลิปปินส์แบ่งออกเป็น 17 เขต (regions) ซึ่งทุกจังหวัดได้ถูกจัดอยู่ใน 16 เขตเพื่อความสะดวกในการปกครอง ยกเว้นเขตนครหลวง (National Capital Region) ที่แบ่งออกเป็นเขตพิเศษ 4 แห่ง หน่วยงานของรัฐบาลส่วนใหญ่มักจะตั้งสำนักงานในแต่ละภูมิภาค เพื่อรับใช้ประชาชนในจังหวัดที่อยู่ในภูมิภาคนั้น ๆ ภูมิภาคไม่มีรัฐบาลท้องถิ่นแยกต่างหาก ยกเว้นเขตปกครองตนเองในมินดาเนา มุสลิมและเขตบริหารคอรัติลเลราซึ่งปกครองตนเอง

เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2548 ประธานาธิบดีอาร์โรโยได้แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพื่อศึกษาแนวทางเปลี่ยนรูปแบบรัฐบาลจากระบบประธานาธิบดีเป็นระบบรัฐสภาแบบสหพันธรัฐ ซึ่งยังไม่ชั้ช้อยุติแต่รัฐบาลฟิลิปปินส์ยืนยันจะผลักดันการแก้ไขรัฐธรรมนูญต่อไปหลังการเลือกตั้งในเดือนพฤษภาคม 2550

ระบบกฎหมาย รัฐสภาและการเลือกตั้ง

รัฐสภา แบ่งเป็นสองสภาคือ สภาสูง (Senate) ประกอบด้วย 24 ที่นั่ง สมาชิกส่วนใหญ่มีวาระ 6 ปี และสภาล่าง (House of Representatives) ประกอบด้วยสมาชิก 212 คน และ 24 sectoral party-list members มีวาระ 3 ปี

คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยประธานาธิบดีโดยได้รับการเห็นชอบจาก Commission of Appointments

การเลือกตั้ง ประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดีได้รับการเลือกตั้งตามคะแนนนิยมมีวาระ 6 ปี เลือกตั้งครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2547 (ครั้งต่อไปเป็นเดือนพฤษภาคม 2553)

ประธานาธิบดี Mrs. Gloria Macapagal Arroyo (ตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม 2544 จนกระทั่งปัจจุบัน มีกำหนดครบวาระในปี 2553)

รัฐมนตรีกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม

Mr. PETER V. FAVILA

รัฐมนตรีกระทรวงการคลัง

Mr. MARGARITO B. TEVES

รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ

Mr. ALBERTO GATMAITAN ROMULO

กลุ่มเรียกร้องทางการเมืองและผู้นำต่าง ๆ

AKBAYAN [Reps. Etta ROSALES, Mario AGUJA, and Risa HONTIVEROS-BARAQUIEL]; ALAGAD [Rep. Rodante MARROLITA]; ALIF [Rep. Acmad TOMAWIS]; An Waray [Rep. Horencio NOEL]; Anak Mindanao [Mujiv HATAMIN]; ANAKPAWIS [Reps. Crispin BELTRAN and Rafael MARIANO]; APEC [Reps. Ernesto PABLO, Edgar VALDEZ]; Association of Philippine Electric Cooperatives (APEC) [Reps. Edgar VALDEZ, Ernesto PABLO, and Sunny Rose MADAMBA]; AVE [Rep. Eulogio MAGSAYSAY]; Bayan Muna [Reps. Satur OCAMPO, Joel VIRADOR, and Teodoro CASINO, Jr.]; BUHAY [Reps. Rene VELARDE and Hans Christian SENERES]; BUTIL [Rep. Benjamin CRUZ]; CIBAC [Rep. Emmanuel Joel VILLANUEVA]; COOP-NATCO [Rep. Guillermo CUA]; GABRIELA [Rep. Liza MAZA]; Partido Ng Manggagawa [Rep. Renato MAGTUBO]; Veterans Federation of the Philippines [Rep. Ernesto GIDAYA] (2006)

การเป็นสมาชิกองค์กรระหว่างประเทศ APEC, APT, ARF, AsDB, ASEAN, BIS, CP, EAS, FAO, G-24, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICCT (signatory), ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRCs, IHO, ILO, IMF, IMO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITU, ITUC, MIGA, MINUSTAH, NAM, OAS (observer), ONUB, OPCW, PIF (partner), UN, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNMIL, UNMIS, UNOCI, UNWTO, UPU, WCL, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO

การจัดทำความตกลงทางการค้า

ปัจจุบันฟิลิปปินส์ได้จัดทำ อยู่ระหว่างการจัดทำ และอยู่ระหว่างการศึกษาการจัดทำความตกลงเขตการค้าเสรีจำนวนทั้งสิ้น 11 ฉบับ ประกอบด้วย

ความตกลงเขตการค้าเสรี	สถานะ
1. ASEAN Free Trade Area	เจรจาเสร็จสิ้น
2. ASEAN-Korea Free Trade Area	ลงนามแล้ว
3. ASEAN-China Free Trade Area	เจรจาสินค้าเสร็จสิ้น
4. ASEAN-Australia and New Zealand Free Trade Agreement	อยู่ระหว่างการเจรจา
5. ASEAN-India Regional Trade and Investment Area	อยู่ระหว่างการเจรจา
6. ASEAN-Japan Comprehensive Economic Partnership	อยู่ระหว่างการเจรจา
7. ASEAN-EU Free Trade Agreement	อยู่ระหว่างการศึกษา
8. East Asia Free Trade Area	อยู่ระหว่างการศึกษา

9. Japan-Philippines Economic Partnership Agreement	ลงนามแล้ว
10. Pakistan-Philippines Free Trade Agreement	อยู่ระหว่างการศึกษา
11. United States-Philippines Free Trade Agreement	อยู่ระหว่างการศึกษา

2. ข้อมูลเศรษฐกิจ

2.1. ภาพรวมเศรษฐกิจ

ฟิลิปปินส์เป็นประเทศสมาชิกในอาเซียนที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับที่ค่อนข้างต่ำ โดยระหว่างปี 2513 – 2538 อัตราการเติบโตของ real GDP ของฟิลิปปินส์ในแต่ละปีเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณครึ่งหนึ่งของประเทศอาเซียนอื่นๆ และสูงกว่าอัตราการเติบโตของประชากรเพียงเล็กน้อย

อย่างไรก็ดีในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจในเอเชียปี 2541 ประเทศฟิลิปปินส์ได้รับผลกระทบรุนแรงน้อยกว่าประเทศเพื่อนบ้านเนื่องจากมีรายได้ปริมาณมากจากแรงงานฟิลิปปินส์ในต่างประเทศ ประกอบกับในช่วงก่อนวิกฤตไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของอสังหาริมทรัพย์ และมีหนี้สินในระดับปานกลาง อัตราการเติบโตของ GDP ฟิลิปปินส์หลังวิกฤตเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 0.6 ในปี 2541 เป็นร้อยละ 2.4 และ 4.4 ตามลำดับ จากนั้นลดลงอีกครั้งในปี 2544 เป็นร้อยละ 3.2 เนื่องจากเศรษฐกิจโลกเติบโตช้าลง การส่งออกที่ลดลงอย่างมากและ ปัญหาการเมืองและความมั่นคง ในระหว่างปี 2545-2549 อัตราการเติบโตเฉลี่ยของ GDP อยู่ที่ประมาณ ร้อยละ 5 (ร้อยละ 5.4 ในปี 2549) แสดงให้เห็นถึงภาคบริการที่กลับมาดีขึ้น และการเพิ่มขึ้นของการส่งออกและผลผลิตทางการเกษตร อย่างไรก็ตาม เศรษฐศาสตร์คาดการณ์ว่าอัตราการเติบโตของ GDP ฟิลิปปินส์จะลดลงเล็กน้อยในปี 2550 เป็น ร้อยละ 5.1 เนื่องจากการส่งออกที่น้อยลง และจะมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ ร้อยละ 5.3 ต่อไปในช่วงปี 2550-2553 โดยได้รับแรงหนุนจากการบริโภคของภาคเอกชน ในขณะที่การเติบโตของการลงทุนและการส่งออกจะช้าลง

เศรษฐกิจฟิลิปปินส์ยังอยู่ในภาวะที่ท้าทายจากปัญหาอุปด้านทั้งทางด้านหนี้สิน งบประมาณ ขาดดุล การเมือง คอรัปชั่น ความสงบภายในประเทศและปัญหาความยากจน

ปัญหาความยากจนเป็นปัญหาที่มีมานานและเกิดจากการที่มีอัตราการเกิดของประชากรสูงและการกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกัน นอกจากนี้ยังประสบปัญหาการสูงขึ้นของราคาน้ำมัน อัตราดอกเบี้ยของหนี้สินในรูปดอลลาร์ และอัตราเงินเฟ้อ การที่รัฐบาลดำเนินขาดดุลปริมาณมากเป็นระยะเวลาานก่อให้เกิดหนี้สินที่สูง ซึ่งส่งผลให้รัฐบาลต้องใช้จ่ายงบประมาณจำนวนมากมาจัดการภาระหนี้สิน ทั้งนี้หน่วยงานจัดอันดับความน่าเชื่อถือได้แสดงความกังวลในความสามารถในการจ่ายภาระหนี้สินของฟิลิปปินส์ อย่างไรก็ตาม ภาครัฐบาลของฟิลิปปินส์ยังมีเงินทุนสำรองพอสมควร และมีเงินรายได้จำนวนมากจากแรงงานในต่างประเทศซึ่งค่อนข้างมั่นคง อีกทั้งการที่รัฐบาลได้ดำเนินการขยายความครอบคลุมของสินค้า สินทรัพย์และบริการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ร้อยละ 10 ในปี 2548 และรวมทั้งการใช้มาตรการต่างๆ เพื่อเพิ่มรายได้จากการจัดเก็บภาษี ทำให้รัฐบาลมีงบประมาณเพิ่มขึ้นและมั่นคงมากขึ้น และคาดว่าจะทำให้หนี้สิน

ลดลงจากเดิมที่มีมูลค่าประมาณร้อยละ 64.2 ของ GDP ในปี 2549 เหลือประมาณร้อยละ 54.8 ของ GDP ในปี 2554 และจะส่งผลให้รัฐบาลมีฐานะทางการเงินที่มั่นคงยิ่งขึ้น

ที่มา : (Trade Policy Review, www.eiu.com, <https://www.cia.gov>)

2.2. ดัชนีเศรษฐกิจ

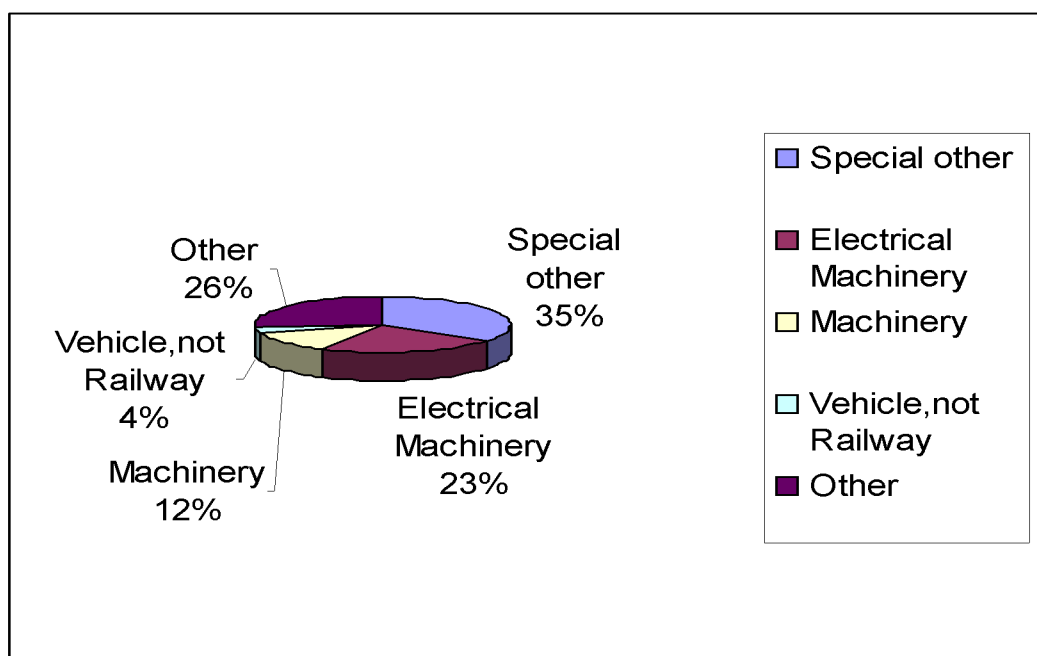
GDP (market exchange rate, US\$b)	142.3
Real GDP Growth Rate	7.3
GDP Per Capita (market exchange rate, USD, 2550)	1,563
อัตราว่างงาน (% , 2550)	7.9
ส่วนแบ่งของภาคการผลิตต่างๆ ใน GDP	
บริการ	48.4
อุตสาหกรรม	32.8
เกษตรกรรม การประมงและป่าไม้	18.8
อัตราเงินเฟ้อ (% , Consumer Price Inflation (2550)	2.8
ทุนสำรองระหว่างประเทศ (US\$b, 2550)	33.31
ดุลบัญชีเดินสะพัด (% GDP)	4.7
Budget Balance (% GDP)	-1
หนี้สินระหว่างประเทศ (US\$b, ประมาณการ 2549)	54.06
สกุลเงิน	Philippine peso (PHP)
อัตราแลกเปลี่ยน (2550)	48.3 Peso ต่อ 1 USD
ปีงบประมาณ	มกราคม-ธันวาคม

ที่มา : (<http://www.nscb.gov.ph/>, <http://www.economist.com>, <http://www.imf.org>)

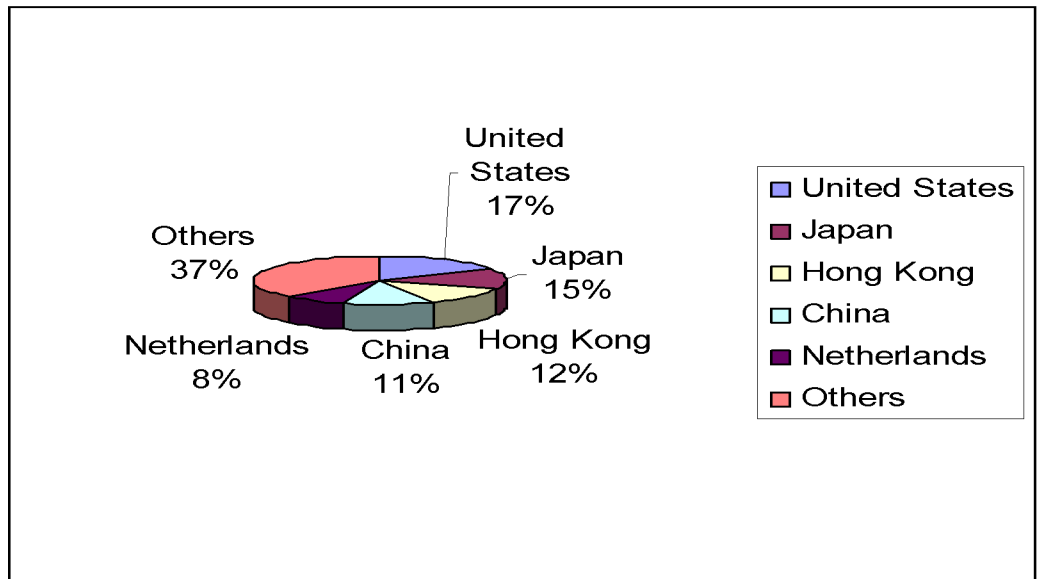
สินค้าส่งออก Special others, Electrical Machinery, Machinery, Vehicle ,Others,

Copper products ,Mineral Fuel ,Wood

สัดส่วนสินค้าส่งออกที่สำคัญ

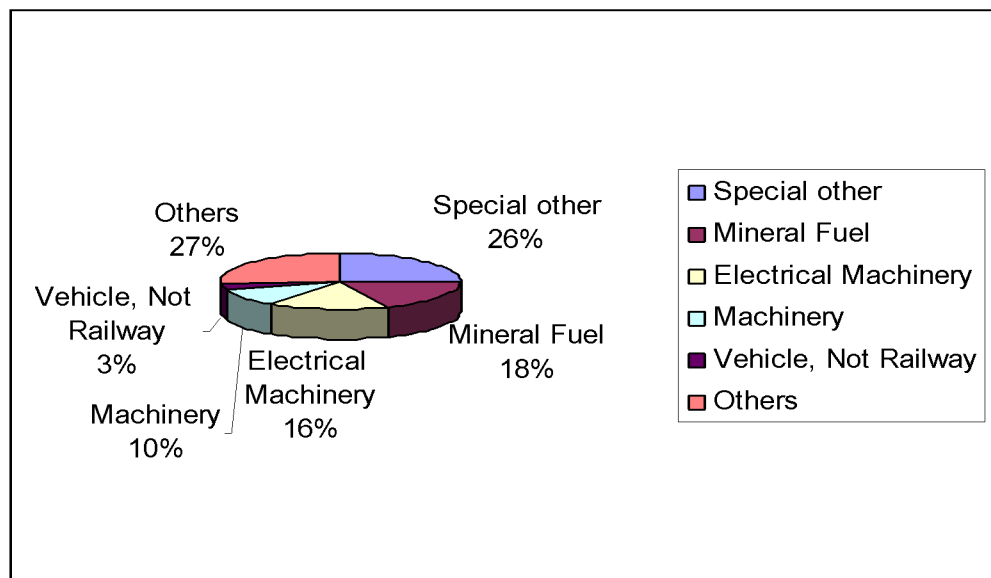

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

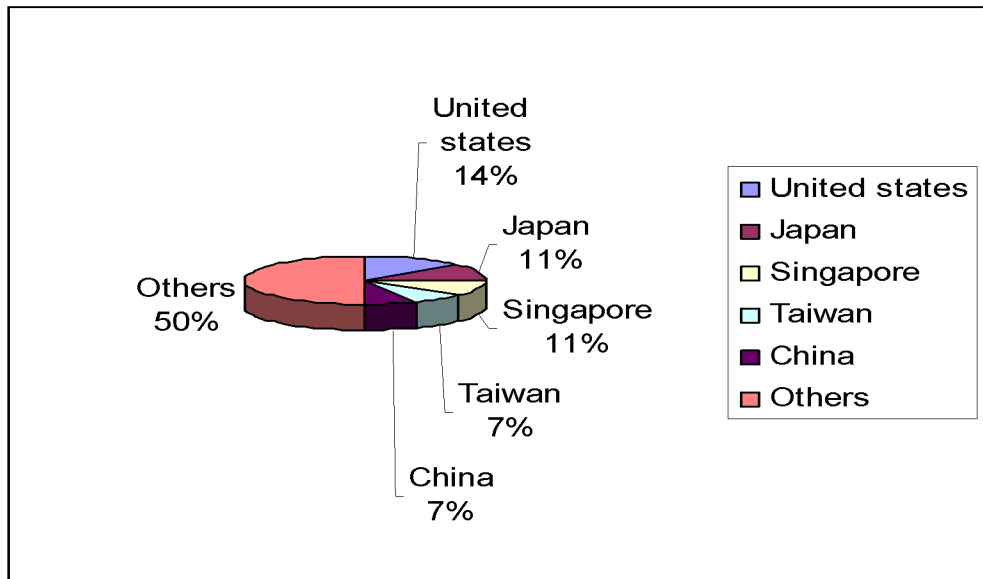

สินค้านำเข้า ได้แก่ electronic products, mineral fuels, machinery and transport equipment, iron and steel, textile fabrics, grains, chemicals, plastic

สัดส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญ

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

เกษตรกรรม พืชเศรษฐกิจสำคัญ ได้แก่ มะพร้าว อ้อย ป่านอบากา ข้าวเจ้า ป่าไม้ มีป่าไม้หนาแน่น เป็นรายได้สำคัญ คือ ไม้มะฮอกกานี

แร่ธาตุ แร่ส่งออกสำคัญ คือ เหล็ก โครไมต์ ทองแดง เงิน นอกจากนี้ยังมีนิเกิล โคบอลต์ ทองคำ และปิโตรเลียม

3. การเมืองและสังคม

ฟิลิปปินส์เคยตกเป็นอาณานิคมของนิวสเปน (พ.ศ. 2064-2441) และประกาศอิสรภาพจากสเปน วันที่ 12 มิถุนายน 2441 (วันชาติฟิลิปปินส์) ระหว่างสงครามสเปน-อเมริกัน หลังจากสงครามฟิลิปปินส์ตกเป็นอาณานิคมของสหรัฐอเมริกา (พ.ศ. 2441-2489) อเมริกาและนิวสเปนจึงเป็นสองอิทธิพลที่มีผลต่อวัฒนธรรมของฟิลิปปินส์มากที่สุด ฟิลิปปินส์ได้รับเอกราชจากอเมริกาในวันที่ 4 กรกฎาคม 2489

ฟิลิปปินส์เป็นชาติเดียวในเอเชีย ที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ และเป็นหนึ่งในชาติที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตกมากที่สุด เป็นการผสมผสานกันระหว่างตะวันตกและตะวันออก ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

นางกลอเรีย มาคาปากาล อารโรโย ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานาธิบดีครั้งแรกเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2544 เมื่อศาลฎีกาตัดสินให้ประธานาธิบดีเอสตราดาพ้นจากตำแหน่ง และได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีต่อในสมัยต่อมาเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2547 แต่ถูกกล่าวหาว่าโกงการเลือกตั้งและมีบุคคลในครอบครัวรับสินบน ทำให้ประธานาธิบดีอารโรโยอยู่ในสถานการณ์เปราะบางและมีคะแนนนิยมลดลงขณะที่กระแสการต่อต้านได้ขยายวงกว้างออกไป มีบุคคลและกลุ่มต่างๆ มาร่วมขบวนการมากขึ้น อาทิอดีตประธานาธิบดีคอร์ซอน อาคีโน นายแพทย์คลิน ตริลอน ประธานวุฒิสภา กลุ่มนักธุรกิจและอดีตรัฐมนตรีหลายคนที่เคยร่วมในคณะรัฐมนตรี แรงกุดตันจากฝ่ายตรงข้ามอาจมีผลให้นางอารโรโยต้องออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระในเดือนมิถุนายน 2553 หากผลการเลือกตั้งกลางเทอม (เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดและวุฒิสมาชิกใหม่ครึ่งหนึ่ง (12 คน)) ใน

เดือนพฤษภาคม 2550 ออกมาโดยฝ่ายค้านได้ครองคะแนนเสียงข้างมาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจของฟิลิปปินส์

ความมั่นคงและความสงบในประเทศของฟิลิปปินส์ยังคงเป็นปัญหา ซึ่งการดำเนินการในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ Moro Islamic Liberation Front (MILF) กลุ่มกบฏแบ่งแยกดินแดนทางตอนใต้ของฟิลิปปินส์ดำเนินไปอย่างช้าๆ และยังไม่มีความคืบหน้าที่มีฝ่ายคอมมิวนิสต์ (Communist New People's Army) กับรัฐบาลจะสามารถเจรจากันได้อย่างสันติวิธี

ที่มา : (<http://www.economist.com/countries>)

4. นโยบายเศรษฐกิจ

ประธานาธิบดีอาร์โรโยได้กล่าวถ้อยแถลงถึงเป้าหมายการดำเนินงานของรัฐบาลในระยะเวลา 6 ปี ในระหว่างการดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี (พ.ศ. 2547-2553) ว่ารัฐบาลจะเน้นการดำเนินงานโครงการปฏิรูปสำคัญ 5 โครงการ คือการสร้างงานด้วยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เติบโตขึ้น การกำจัดคอร์รัปชัน การสร้างความยุติธรรมให้แก่สังคม การตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานเช่นการศึกษาและการจ้างงาน และการทำให้ฟิลิปปินส์เป็นอิสระจากการพึ่งพาพลังงาน นอกจากนี้ยังกล่าวถึงปัญหางบประมาณที่ขาดดุลงบมา เป็นระยะเวลาอันยาวนานว่าเป็นปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ทั้งนี้นางอาร์โรโยไม่ได้กล่าวถึงการจัดการหรือมาตรการที่จะนำมาซึ่งเป้าหมายดังกล่าว อย่างไรก็ตามก่อนหน้านี้นางอาร์โรโยได้เปิดเผยถึงมาตรการทางด้านภาษี 8 มาตรการที่จะสร้างรายได้ให้กับรัฐบาลถึง 8 หมื่นล้านเปโซ

การดำเนินการด้านภาษีทำให้เงินรายได้จากการจัดเก็บภาษีที่ตกต่ำมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2541 กลับมามีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นและทำให้งบประมาณรัฐบาลขาดดุลลดน้อยลงเหลือร้อยละ 1 ของ GDP ในปี 2549 อย่างไรก็ตามในปี 2550 การขาดดุลของงบประมาณรัฐบาลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 1.5 ของ GDP

รัฐบาลฟิลิปปินส์ถูกกล่าวหาอย่างหนักในการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจที่ผ่านมาของรัฐบาลที่ขัดขวางการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศและทำให้ปัญหาความยากจนลดลงได้ช้า โดยการกีดกันภาคการเกษตร การไม่ปฏิรูปการเกษตร ไม่พัฒนาท้องถิ่น ไม่ส่งเสริมการลงทุนในทรัพยากรบุคคล การพึ่งพาเงินทุนและเทคโนโลยีจากต่างชาติมากเกินไป เหล่านี้ทำให้กลุ่มผู้มีอิทธิพลมีอำนาจมากยิ่งขึ้นและขัดขวางการปฏิรูปเศรษฐกิจ ในขณะที่เดียวกันก่อให้เกิดกระแสต่อต้านจากประชากรและมีแนวโน้มที่จะนำมาซึ่งวิกฤตทางการเมือง

ที่มา : (<http://www.economist.com/countries>, <http://www.manilatimes.net>)

5. มาตรการด้านภาษี

ในปี 2548 ฟิลิปปินส์ผูกพันภาษีครอบคลุมร้อยละ 66.8 ของรายการสินค้าทั้งหมด โดยผูกพันสินค้าเกษตรเกือบทั้งหมด (ยกเว้นข้าว) และครึ่งหนึ่งของรายการสินค้าอุตสาหกรรมตามข้อผูกพันใน WTO ซึ่งก่อนหน้านี้ฟิลิปปินส์ผูกพันเพียงประมาณร้อยละ 7 ของรายการสินค้าทั้งหมด อย่างไรก็ตามอัตราภาษีที่ผูกพันยัง

สูงกว่าอัตราภาษีที่เก็บจริงอยู่มากทำให้ยังมีความเสี่ยงที่ฟิลิปปินส์จะเพิ่มอัตราการจัดเก็บภาษี ในปี 2544 ฟิลิปปินส์มีเป้าหมายที่จะลดภาษี MFN ที่เก็บจริงให้เหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี 2547 อย่างไรก็ตาม ภายใต้อัตราภาษีที่ต่ำกว่าเป้าหมายได้ โครงการปฏิรูปภาษีได้มีการทบทวนการคำนวณอัตราการจัดเก็บภาษีจริงและมีการเพิ่มอัตราภาษีนำเข้าสินค้าบางรายการเพื่อส่งเสริมการพัฒนาของอุตสาหกรรม ทั้งนี้การทบทวนอัตราการจัดเก็บภาษีนี้เกิดจากแรงกดดันทางการเมืองจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเพื่อลดการสูญเสียรายได้จากการจัดเก็บภาษีเนื่องจากการลดอัตราภาษีก่อนหน้านี้ ส่งผลให้อัตราภาษีของสินค้าหลายรายการที่เคยลดลงกลับเพิ่มขึ้นอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงปลายปี 2546

อัตราภาษีนำเข้าของฟิลิปปินส์		ร้อยละ
สินค้า	เฉลี่ยอัตราภาษีที่ผูกพัน	อัตราภาษีที่เก็บจริง (2548)
รวมทุกสินค้า	25.6	6.3
เกษตร	34.7	9.5
อุตสาหกรรม	23.4	5.8

ที่มา : (Trade Policy Review, <http://www.manilatimes.net>)

6. มาตรการที่มีใช้ภาษี/มาตรการอื่นๆ

มาตรการอื่นๆที่ไม่ใช่ภาษีที่เป็นอุปสรรคในการนำเข้าของฟิลิปปินส์คือ การอนุญาตการนำเข้า (import licensing and permits) มีผลกระทบต่อสินค้าหลายรายการ ซึ่งกระบวนการในการออกใบอนุญาตของฟิลิปปินส์นั้นค่อนข้างซับซ้อนมาก ฟิลิปปินส์มีการห้ามการนำเข้าของสินค้าบางชนิดเช่นท่อนซุง มีการจำกัดปริมาณการนำเข้า (import quota) ของสินค้าอ่อนไหวบางรายการเช่น ข้าว ปลาและผลิตภัณฑ์จากปลา

ฟิลิปปินส์มีการใช้มาตรการฉุกเฉินเช่นมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-dumping measure) และมาตรการปกป้อง (Safeguard measure) ในปลายปี 2549 พบว่าฟิลิปปินส์มีการใช้มาตรการปกป้องกับสินค้าอยู่ 5 ชนิด และไม่มีการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดที่มีผลบังคับใช้อยู่ในขณะนั้น

นอกจากนี้ฟิลิปปินส์ยังมีมาตรการสุขอนามัยพืชและสัตว์ (Sanitary and phytosanitary) ซึ่งมีกฎระเบียบที่ค่อนข้างเข้มงวด

7. ปัญหาและอุปสรรคทางการค้าของไทย

ปัญหาเกี่ยวกับระเบียบขั้นตอนทางศุลกากร หลายปีที่ผ่านมาฟิลิปปินส์ได้พยายามปรับปรุงระเบียบขั้นตอนทางศุลกากรให้สอดคล้องกับข้อผูกพันภายใต้ WTO โดยได้มีการยกเลิกการใช้ 'Home Consumption Value' ในการคำนวณอัตราภาษี advalorem และเปลี่ยนมาใช้ 'Transaction Value' แทนในการคำนวณ นอกจากนี้ยังมีการออกกฎหมายในปี 2544 เพื่อขจัดการเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องของ

ภาคเอกชนในขั้นตอนการประเมินภาษีและชี้แจงว่าอาจมีการใช้มูลค่าอ้างอิงเพียงเพื่อเป็นการจัดการความเสี่ยงแต่จะไม่ใช่เป็นมูลค่าในขั้นตอนการประเมิน อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติพบว่ามีการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคเอกชนในขั้นตอนการประเมินโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของ import specialist team ซึ่งมีอำนาจในการตรวจดูสินค้าใน green lane ที่อาจมีการกระทำผิดในการประเมิน

ปัญหาการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-Dumping Measure) ที่ผ่านสินค้าไทยต้องประสบปัญหาเกี่ยวกับมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดเป็นผลให้สินค้าไทยต้องสูญเสียโอกาสทางการตลาดไปเป็นระยะเวลา ซึ่งบางครั้งก็ไม่สามารถสอบสวนได้ว่ามีการทุ่มตลาดจริง สินค้าที่ไทยประสบปัญหา ได้แก่ อิฐทนไฟ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันพบว่าฟิลิปปินส์หันไปใช้มาตรการปกป้องมากขึ้นแทนการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด

ปัญหาการใช้มาตรการปกป้อง (Safeguard Measure) วันที่ 10 สิงหาคม 2543 ฟิลิปปินส์ออกกฎหมายมาตรการปกป้อง ซึ่งให้อำนาจรัฐมนตรีกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมเก็บภาษีเพิ่มขึ้นกับสินค้าที่มีการนำเข้าเพิ่มมากขึ้นและก่อให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรงแก่อุตสาหกรรมในประเทศเพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ หลังจากการประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวพบว่าฟิลิปปินส์มีการใช้มาตรการปกป้อง (Safeguard Measure) กับหลายสินค้าที่นำเข้าจากไทยและประเทศอื่นๆ (เช่น ปูนซีเมนต์ กระเบื้องปูพื้น และบุผนัง และกระจก) ทั้งๆ ที่บางสินค้าไม่ได้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงจริง โดยฟิลิปปินส์ในฐานะประเทศกำลังพัฒนามีสิทธิที่จะใช้มาตรการปกป้องนานถึง 10 ปี หากสามารถพิสูจน์ได้ว่าอุตสาหกรรมในประเทศได้รับความเสียหายอย่างรุนแรงหรือมีแนวโน้มที่จะได้รับความเสียหายอย่างรุนแรงจริงจากการเพิ่มขึ้นของสินค้านำเข้า ล่าสุดฟิลิปปินส์ได้ประกาศขยายเวลามาตรการปกป้องสินค้ากระจก ออกไปอีก 3 ปี รวมเป็น 6 ปี ซึ่งจะครบกำหนดการในเดือนธันวาคม 2552

ปัญหาด้านมาตรการสุขอนามัย

➤ การส่งออกสินค้าเนื้อสัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์จากไทยไปฟิลิปปินส์ โรงงานผู้ผลิตต้องได้รับการตรวจรับรองจากเจ้าหน้าที่ด้านสุขอนามัยของฟิลิปปินส์ก่อน ซึ่งขณะนี้ มีโรงงานที่ได้รับการรับรองแล้ว 27 โรงงาน อย่างไรก็ตามปัจจุบันผู้ส่งออกไทยยังไม่สามารถส่งออกไปยังฟิลิปปินส์ได้โดยฟิลิปปินส์อ้างว่ากำลังอยู่ระหว่างการปรับปรุงกฎระเบียบการนำเข้า อย่างไรก็ตามล่าสุดฟิลิปปินส์ได้ส่ง requirements เกี่ยวกับกฎระเบียบในการนำเข้าเนื้อสัตว์ (administrative order no.16, series 2006, pre-border measure for the export of meat and meat products to the Philippines) ให้กับเอกชนไทย ซึ่งหากเอกชนยังคงสนใจที่จะส่งออกไปยังฟิลิปปินส์ จะต้องให้หน่วยงานของฟิลิปปินส์เข้ามาตรวจสอบโรงฆ่าและโรงงานแปรรูปไปอีกครั้งหนึ่ง ปัจจุบันประเทศไทยมีตลาดหลักในการส่งออกไก่ คือ EU และญี่ปุ่น ซึ่งหากไทยสามารถขยายตลาดไปยังฟิลิปปินส์ได้ก็จะช่วยลดการพึ่งพาทลาดเพียงไม่กี่ตลาด

➤ ฟิลิปปินส์กำหนดมาตรการเพิ่มเติมสำหรับการตรวจสอบการนำเข้าเนื้อสัตว์ประเภทไก่ วัว หมู และเนื้อสัตว์อื่นๆ (Administrative Order No. 25) โดยกำหนดให้มีใบรับรองการตรวจสอบสิทธิการครอบครอง และใบรับรองความปลอดภัย ซึ่งระบุถึงการผลิต การบรรจุหีบห่อ และการจัดส่งเนื้อสัตว์ ให้เป็นไป

ตามมาตรฐานสากล ทั้งนี้ ผู้นำเข้าฟิลิปปินส์เห็นว่ามาตรการดังกล่าวเป็นการกีดกันทางการค้า ซึ่งขัดต่อนโยบายการค้าเสรีของรัฐบาล

8. ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับประเทศไทย

ฟิลิปปินส์เป็นประเทศแรกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตด้วย ฟิลิปปินส์มีความสัมพันธ์กับไทยในฐานะมิตรประเทศที่ร่วมก่อตั้งอาเซียน และเป็นแนวร่วมของไทยในเวทีระหว่างประเทศ เนื่องจากมีทัศนคติและแนวคิดคล้ายคลึงกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน

อย่างไรก็ดี ในแง่เศรษฐกิจทั้งสองประเทศมีความรู้สึกเป็นคู่แข่งกันเนื่องจากผลิตสินค้าคล้ายกัน ฟิลิปปินส์เป็นคู่ค้าที่มีความสำคัญต่อไทยเป็นลำดับที่ 4 ในอาเซียน และอันดับที่ 15 ในโลก ฟิลิปปินส์เป็นแหล่งนำเข้าอันดับที่ 15 ของไทย และเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญอันดับที่ 14 ของไทยในขณะที่ยังเป็นคู่ค้าสำคัญเป็นลำดับที่ 3 ของฟิลิปปินส์ในอาเซียน และอันดับที่ 10 ของฟิลิปปินส์ในโลก ไทยเป็นแหล่งนำเข้าที่สำคัญอันดับที่ 9 ของฟิลิปปินส์ และเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญอันดับที่ 11 ของฟิลิปปินส์ มูลค่าการค้าระหว่างสองประเทศในปี 2550 คือ 5,041.39 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยไทยส่งออกไปฟิลิปปินส์มูลค่า 2,899.37 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และนำเข้าจากฟิลิปปินส์มูลค่า 2,142.02 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ไทยได้ดุลการค้า 757.35 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

8.1. ความร่วมมือภาคเอกชน

สภาธุรกิจไทย-ฟิลิปปินส์ถูกก่อตั้งเมื่อปี 2538 ที่ผ่านมามีกิจกรรมใดดำเนินการภายใต้กิจกรรมนี้ อย่างไรก็ดีในปี 2550 สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้สภาธุรกิจต่างๆ มีกิจกรรมมากยิ่งขึ้น

8.2. ความร่วมมือภาครัฐ

คณะกรรมการความร่วมมือไทย-ฟิลิปปินส์ (Joint Committee: JC)

การประชุมคณะกรรมการความร่วมมือไทย-ฟิลิปปินส์ มีการประชุมมาแล้ว 3 ครั้ง โดยในการประชุมครั้งที่ 3 ณ ประเทศฟิลิปปินส์ได้มีการลงนามความตกลงทางการค้าและจัดตั้ง JTC ขึ้นภายใต้ความตกลงดังกล่าว ล่าสุดเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2550 ไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม JC ไทย – ฟิลิปปินส์ ครั้งที่ 4 ณ ประเทศไทย โดยมีสาระสำคัญครอบคลุมความร่วมมือในด้านต่างๆ รวม 8 สาขา คือ

- Trade and Investment
- Agriculture, Science and Technology, and Environment
- Educational and Cultural Exchanges
- Tourism and Transport
- Labour, Manpower and Legal Cooperation

- Taxation Matters
- Energy
- Security Cooperation

ทั้งนี้สาขาพลังงาน และความร่วมมือทางด้านความมั่นคงเป็นสาขาใหม่ที่เพิ่มขึ้นในการประชุมครั้งที่ 4 นี้

คณะกรรมการร่วมทางการค้า ไทย-ฟิลิปปินส์ (Joint Trade Committee : JTC)

ในการหารือทวิภาคีของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ กับรัฐมนตรีว่าการค้าและอุตสาหกรรมของฟิลิปปินส์ ระหว่างการประชุมผู้นำเศรษฐกิจเอเปค 2549 ณ ประเทศเวียดนาม ฟิลิปปินส์รับที่จะเป็นเจ้าภาพการประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้าไทย-ฟิลิปปินส์ ครั้งที่ 1 อย่างไรก็ตามก็ยังไม่มีการกำหนดการที่แน่นอน

ข้อตกลงและสนธิสัญญาระหว่างไทย-ฟิลิปปินส์

1. ความตกลงว่าด้วยไมตรี การพาณิชย์ และการเดินเรือ : Treaty of Friendship (Washington D. C., 14 June 1949)
2. ความตกลงว่าด้วยบริการเดินทางอากาศ : Air Services Agreement (Bangkok, 27 April 1953), and Confidential Memorandum of Understanding (CMU) (Manila, 25 May 1995)
3. ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราหนังสือเดินทางทูตและราชการ : Agreement in the Abolition of Visa Requirements and Waiver of Visa Fees in certain cases (30 August 1962)
4. ความตกลงทางวัฒนธรรม : Cultural Cooperation Agreement (Manila, 22 July 1975)
5. ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางการเกษตร : Agreement for Agricultural Cooperation (Manila, 29 August 1979)
6. ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการ : Agreement on Scientific and Technical Cooperation (Bangkok, 11 April 1983)
7. อนุสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดน : Extradition Treaty (7 December 1984)
8. ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว : Tourism Cooperation Agreement (24 March 1993)
9. ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย – ฟิลิปปินส์ : Agreement in Establishment of Joint Commission on Bilateral Cooperation (JCBC) (24 August 1993)

10. ความตกลงว่าด้วยการยอมรับของสถาบันวิจัยข้าวระหว่างประเทศ : Agreement Recognizing the International Rice Research Institute (IRRI) (Manila, 19 May 1995)
11. ความตกลงส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน : Agreement for the Promotion and Protection of Investments (Manila, 30 September 1995)
12. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยโทรคมนาคม : MOU on Telecommunications (Manila, 29 January 1997)
13. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยทางวิทยาศาสตร์และวิชาการ : MOU on Scientific and Technical Cooperation (Manila, 30 January 1997)
14. ความตกลงของเมืองมะนิลา – กรุงเทพฯ : Manila-Bangkok Sister City Agreement (Manila, 24 June 1997)
15. บันทึกความเข้าใจด้านความร่วมมือทางทหาร : MOU on Defense Cooperation (Bangkok, August 1997)
16. ความร่วมมือการค้าต่างตอบแทน : Countertrade Cooperation (Bangkok, 2 September 1997)
17. ความตกลงระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทย และ กระทรวงศึกษาธิการ วัฒนธรรมและการกีฬาของฟิลิปปินส์ : Exchange Agreement between the Ministry of Education of Thailand and DECS of RP (Bangkok, 23 September 1997)
18. ความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือการท่องเที่ยวภาคที่เชียงยืน ไทย – ฟิลิปปินส์ : Supplemental Agreement to the Existing Bilateral Tourism Cooperation (18 December 1998)
19. ความตกลงความร่วมมือในการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรม : Cooperation Agreement on the Prevention and Fight Against Criminal Activities (18 December 1998)
20. บันทึกความเข้าใจด้านการขจัดคราบน้ำมัน : MOU on Joint Spill Response (Manila, 27 November 1999)
21. ความตกลงทางการค้า : Trade Agreement (Manila, 27 November 1999)
22. บันทึกความเข้าใจด้านความร่วมมือด้านการวิจัยและการพัฒนาด้านการเกษตร : MOU for Cooperation on Agricultural Research and Development (Thailand, 30 May 2000)
23. สนธิสัญญาการโอนตัวนักโทษ : Treaty of the Transfer of Sentenced Persons (Manila, 13 October 2001)

24. ความตกลงว่าด้วยความตกลงการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน : The Agreement on the Avoidance of Double Taxation and Prevention of Fiscal Evasion with Respect to Taxes on Income

ข้อตกลงและสนธิสัญญาระหว่างไทย-ฟิลิปปินส์ที่ยังไม่เสร็จสิ้น

25. ความตกลงว่าด้วยการช่วยเหลือด้านกฎหมายเรื่องอาชญากรรมร่วมกัน : The Agreement on Mutual Legal Assistance on Criminal Matters

8.3. สภาวะการค้าไทยกับฟิลิปปินส์

การค้าไทย – ฟิลิปปินส์

ในปี 2550 ฟิลิปปินส์เป็นคู่ค้าที่มีความสำคัญต่อไทยเป็นลำดับที่ 4 ในอาเซียน และอันดับที่ 15 ในโลก ในขณะที่ไทยเป็นคู่ค้าสำคัญเป็นลำดับที่ 3 ของฟิลิปปินส์ในอาเซียน รองจากมาเลเซีย และอันดับที่ 10 ของฟิลิปปินส์ในโลก

ในปี 2550 การค้าระหว่างไทยกับฟิลิปปินส์มีมูลค่ารวม มีมูลค่ารวม 5,041.39 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 355.35 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือร้อยละ 7.58 โดยไทยส่งออกไปฟิลิปปินส์คิดเป็นมูลค่า 2,899.37 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.74 และนำเข้าจากฟิลิปปินส์คิดเป็นมูลค่า 2,142.02 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.75 โดยไทยเป็นฝ่ายเกินดุลการค้า 757.35 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าส่งออกจากไทยที่สำคัญ ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า ข้าว เครื่องยนต์สันดาบภายในแบบลูกสูบ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เม็ดพลาสติก รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว น้ำมันสำเร็จรูป เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักร เป็นต้น

สินค้านำเข้าจากไทยที่สำคัญ ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์ น้ำมันดิบ สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยาสูบ เครื่องมือเครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ รถยนต์นั่ง เป็นต้น

มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ปี	ปริมาณการค้ารวม			ส่งออก		นำเข้า		ดุลการค้า
	มูลค่า	สัดส่วน	%Δ	มูลค่า	%Δ	มูลค่า	%Δ	
2546	2,954.10	1.90	25.92	1,616.30	26.75	1,337.80	24.92	278.50
2547	3,376.36	1.77	14.30	1,834.93	13.53	1,541.43	15.23	293.51

2548	3,938.43	1.72	16.65	2,056.97	12.10	1,881.46	22.06	175.51
2549	4,686.04	1.81	18.98	2,571.77	25.03	2,114.27	12.37	457.49
2550	5,041.39	1.72	7.58	2,899.37	12.74	2,142.02	1.31	757.35

หมายเหตุ : สัดส่วน = การค้าสองฝ่ายต่อการค้ารวมของไทยทั้งหมด, % Δ = % การเปลี่ยนแปลง

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

การส่งออกสินค้าไปฟิลิปปินส์

รายการ	มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐ					% Δ	
	2546	2547	2548	2549 (ม.ค.- ธ.ค)	2550 (ม.ค.- ธ.ค)	2549	2550 (ม.ค.- ธ.ค.)
1 รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	168.1	216.7	326	400.2	501.1	22.77	25.21
2 แผงวงจรไฟฟ้า	321.2	304.3	208.1	465.6	360	123.67	-22.67
3 ข้าว	67.3	44.9	20.4	32.1	125.9	57.31	292.06
4 เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบ และส่วนประกอบ	53.2	62.4	104.4	96.4	117.5	-7.68	21.87
5 เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	36.7	50.9	58.4	70.3	106.6	20.37	51.78
6 เม็ดพลาสติก	55.4	75.9	85.9	96.0	95.8	11.79	-0.3
7 รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ	29.4	56.1	80.9	96.6	89.4	19.31	-7.37
8 เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์ รักษาผิว	71.7	75.1	76.9	81.5	88.6	5.91	8.77
9 น้ำมันสำเร็จรูป	27.4	64.1	65.7	132.6	82.3	2.5	3.09
10 เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของ เครื่องจักร	36.7	50.9	58.4	40.4	48.7	101.82	-37.92
รวม 10 รายการ	858.8	978.6	1065.5	1533.5	1643.6	43.92	7.18
อื่นๆ	757.5	819.7	908.8	680.4	755.6	10.87	11.05
มูลค่ารวม	1616.3	1834.9	2057.0	2571.8	2899.4	25.03	12.74

หมายเหตุ : % Δ = % การเปลี่ยนแปลง

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

การนำเข้าสินค้าจากฟิลิปปินส์

	รายการ	มูลค่า : ล้านบาทสหรัฐ					%Δ	
		2546	2547	2548	2549 (ม.ค.- ธ.ค.)	2550 (ม.ค.- ธ.ค.)	2549	2550 (ม.ค.-ธ.ค.)
1	แผงวงจรไฟฟ้า	342	365.1	405.6	395.9	387.2	-2.40	-2.20
2	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	210.7	232	380.1	448.5	375.7	17.99	-16.23
3	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ ยานพาหนะ	187	202.3	252.1	231.9	230.9	-8.02	-0.45
4	น้ำมันดิบ	-	-	-	143.5	203.8	-	42.03
5	สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์	25.6	35.4	60.8	169.3	180.7	178.66	6.69
6	เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	124.6	142.8	136.0	126.1	142.9	-7.27	13.33
7	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	31.1	42.8	72.6	71.2	83.3	-1.90	16.92
8	ผลิตภัณฑ์ยาสูบ	18.4	70.4	66.8	67.2	78.3	0.67	16.48
9	เครื่องมือ เครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ การทดสอบ	16.5	32.4	53.6	54.48	66.1	1.58	21.43
10	รถยนต์นั่ง	173.2	116.2	114.6	80.3	40.1	-29.93	-50.08
	รวม 10 รายการ	1,129.10	1,239.50	1,542.10	1,788.4	1,788.90	15.97	0.03
	อื่นๆ	208.7	301.9	339.3	325.9	353.1	-3.96	8.36
	มูลค่ารวม	1,337.80	1,541.40	1,881.50	2,114.30	2,142.0	12.37	1.31

หมายเหตุ : %Δ = % การเปลี่ยนแปลง

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

8.4 ปัญหาและอุปสรรคการค้าทวิภาคี

(1) ข้อมูลและประเด็นเรื่องฟิลิปปินส์ใช้มาตรการปกป้องกับสินค้ากระจกจากไทย

ภูมิหลัง

1.1 เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2546 ฟิลิปปินส์ได้ประกาศใช้มาตรการปกป้องสินค้ากระจก เป็นระยะเวลา 3 ปี

โดยเก็บภาษีกับสินค้ากระจก 3 รายการ ได้แก่ กระจกเงา (Glass Mirrors) กระจกลาย (Figured Glass) และกระจกโฟลทใส (Clear Float Glass) ซึ่งมีกำหนดสิ้นสุดในวันที่ 13 ตุลาคม 2549

เมื่อปลายปี 2549 กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมของฟิลิปปินส์ (DTI) ได้ประกาศขยายเวลาการใช้มาตรการปกป้องสินค้ากระจกจากประเทศต่างๆ รวมทั้งไทยออกไปอีก 3 ปี ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2549 และฟิลิปปินส์ก็ยังสามารถขยายระยะเวลาการใช้มาตรการได้อีก 2 ปีจนถึงปี 2554

1.2 วันที่ 12 กรกฎาคม 2550 กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้จัดประชุมหน่วยงานและภาคเอกชน เพื่อหารือเกี่ยวกับการดำเนินการกับฟิลิปปินส์ใน WTO โดยมีผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศ กรมสนธิสัญญาและ

กฎหมาย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม บริษัท การ์เดียน บริษัท กระจกกลายสยาม เข้าร่วมการประชุม ซึ่งที่ประชุมมีมติว่าไทยควรฟ้องฟิลิปปินส์ภายใต้กลไกระงับข้อพิพาทของ WTO เนื่องจากฟิลิปปินส์ใช้มาตรการปกป้องกีดกันสินค้ากระจกของไทยอย่างไม่เป็นธรรม

สถานะล่าสุด

กระทรวงพาณิชย์กำลังประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนเพื่อเตรียมข้อมูลและประเด็นข้อกฎหมายเพื่อขอหารือกับฟิลิปปินส์ภายใต้กระบวนการระงับข้อพิพาทของ WTO

(2) ข้อมูลและประเด็นเรื่องสินค้าบุหรี่นำเข้าจากฟิลิปปินส์

ภูมิหลัง

1.1 ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2549 ถึงมีนาคม 2550 บริษัท Philip Morris (Thailand) Limited (PMTL) ได้เข้าพบและมีหนังสือร้องเรียนถึงกระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์และกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศหลายครั้งโดยกล่าวหาว่า กรมศุลกากรไทยประเมินราคาศุลกากรสินค้าบุหรี่ที่ไม่เป็นธรรมและกรมสรรพสามิตกำหนดราคาขายปลีกบุหรี่นำเข้าสูงสุดซึ่งเป็นฐานในการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มโดยเลือกปฏิบัติ

1.2 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมของฟิลิปปินส์ (Mr. Peter Favila) ก็ได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายเกริกไกร จีระแพทย์) และฟิลิปปินส์ได้ยกประเด็นปัญหาดังกล่าวขึ้นหรือในการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการประเมินราคาศุลกากรใน WTO หลายครั้ง

สรุปประเด็นปัญหา

1.3 กรมศุลกากร ในปี 2549 รัฐบาลได้ตั้งข้อสังเกตว่า ราคาสำแดงของ PMTL ต่ำกว่าราคา duty free ทำให้มีข้อสงสัยในราคาสำแดงของ PMTL ว่าต่ำกว่าความเป็นจริง กรมศุลกากรจึงไม่รับราคาสำแดงและกำหนดราคาวางประกันเพื่อให้ PMTL สามารถนำสินค้าออกได้ โดย PMTL เห็นว่า ราคาประกันสูงมากส่งผลให้บริษัทฯ มีภาระภาษีศุลกากรและภาษีภายในสูงมาก นอกจากนี้ ก็ไม่สามารถอุทธรณ์ราคาประกันของกรมศุลกากรได้ เนื่องจากตามกระบวนการผู้ประกอบการจะสามารถอุทธรณ์ราคาประเมินได้เท่านั้น

หลังจากการผลักดันของกระทรวงพาณิชย์โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ได้มีการตั้งคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากกรมศุลกากร กรมสรรพสามิต และกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อคำนวณราคาประเมินสินค้าบุหรี่ของ PMTL เพื่อหาทางยุติเรื่องนี้ และในที่สุด กรมศุลกากรได้ประกาศราคาประเมินสินค้าบุหรี่ของ PMTL เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2550 จากนั้น PMTL ได้ยื่นอุทธรณ์ราคาประเมินต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ซึ่งจนถึงบัดนี้ ก็ยังไม่มีผลการพิจารณา

1.4 กรมสรรพสามิต PMTL เห็นว่า การประกาศราคาขายปลีกสูงสุดของกรมสรรพสามิตเลือกปฏิบัติกับสินค้าบุหรี่นำเข้า เนื่องจากมีการปรับขึ้นราคาขายปลีกสูงสุดบ่อยครั้ง ในขณะที่ราคาขายปลีกสูงสุดของบุหรี่ที่ผลิตในประเทศไม่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ กรมสรรพสามิตได้ประกาศปรับราคาขายปลีกสูงสุดของสินค้าบุหรี่นำเข้าของ PMTL ล่าสุดเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2550 ตามราคาประเมินของกรมศุลกากร แต่ PMTL

เห็นว่าราคาขายปลีกสูงสุดของ Marlboro และ L&M ยังคงสูงเกินไป และ PMTL ก็มีหนังสือคัดค้านไปยังกรมสรรพสามิต ซึ่งยืนยันว่า การประกาศราคาขายปลีกของตนถูกต้องแล้ว

สถานะล่าสุด

เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2551 ฟิลิปปินส์ได้ยื่นหนังสือขอหารือกับไทยภายใต้กระบวนการระงับข้อพิพาทของ WTO อย่างเป็นทางการ ซึ่งไทยกับฟิลิปปินส์ได้ตกลงจะดำเนินการหารือกันเพื่อพยายามยุติปัญหาดังกล่าวในเดือนเมษายน 2551

9. ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

- 1) ไทยและฟิลิปปินส์ได้ลงนามในความตกลงทางการค้า เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2542 และมีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางการค้าไทย-ฟิลิปปินส์ (Thailand-Philippines Joint Trade Committee: JTC) ซึ่งเวทีการเจรจาดังกล่าว จะช่วยผ่อนคลายปัญหาและอุปสรรคทางการค้าในระดับทวิภาคี
- 2) ทั้งสองฝ่ายได้จัดตั้งสภาธุรกิจอย่างเป็นทางการแล้ว แต่ยังไม่มีการดำเนินการแต่อย่างใด เห็นควรให้ภาครัฐทั้งสองฝ่ายผลักดันให้ภาคเอกชนในแต่ละประเทศได้มีการติดต่อร่วมมือทางการค้าระหว่างกันให้มากขึ้น
- 3) ฟิลิปปินส์มุ่งส่งเสริมการส่งออกสินค้าให้มีความหลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสินค้าเกษตร และเกษตรอุตสาหกรรม นอกเหนือจากการส่งเสริมสินค้าอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันรัฐบาลฟิลิปปินส์เริ่มดำเนินการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารเพื่อการส่งออก ซึ่งรวมถึงอาหารฮาลาล เพื่อทดแทนการส่งออกสินค้าประเภทอิเล็กทรอนิกส์ ที่ความต้องการในตลาดโลกชะลอตัวลง ซึ่งอาจเป็นคู่แข่งในการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารของผู้ส่งออกไทยในอนาคต

10. บทสรุป

จุดเด่นของเศรษฐกิจฟิลิปปินส์คือการมีเงินตราจากต่างประเทศเข้าสู่ประเทศจำนวนมากจากรายได้ของแรงงานฟิลิปปินส์ในต่างประเทศซึ่งเป็นแหล่งรายได้เงินตราจากต่างประเทศอันดับสองของประเทศ รองจากการส่งออกสินค้า ฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีรายได้จากแรงงานในต่างประเทศสูงที่สุดเป็นอันดับ 3 ของโลกรองจากอินเดียและเม็กซิโก รายได้จากแรงงานในต่างประเทศของฟิลิปปินส์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเพิ่มขึ้นจาก 103 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2518 เป็น 10,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2548 ซึ่งกว่าครึ่งหนึ่งของรายได้มาจากแรงงานในสหรัฐอเมริกา โดยสัดส่วนของรายได้จากแรงงานชั้นสูงเช่นพยาบาล วิศวกรและนักดนตรีมีแนวโน้มสูงขึ้น ปัจจุบันฟิลิปปินส์มีแรงงานในต่างประเทศรวมเกือบ 8 ล้านคน ทั้งนี้เนื่องจากฟิลิปปินส์มีจำนวนประชากรสูงและส่วนใหญ่มีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษและสเปน ทำให้ได้เปรียบแรงงานจากประเทศอาเซียนอื่นๆ หลายประเทศ นอกจากนี้รัฐบาลฟิลิปปินส์ยังให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้คนไปทำงานในต่างประเทศ โดยเห็นได้จากการผลักดันให้มีข้อบทในการอนุญาตให้พยาบาลฟิลิปปินส์สามารถเข้าไปทำงานในประเทศญี่ปุ่นได้ใน FTA ฟิลิปปินส์-ญี่ปุ่น

การสร้างโอกาสและพัฒนาขีดความสามารถของประชากรเพื่อส่งเสริมให้แรงงานส่วนหนึ่งไปทำงานในต่างประเทศนับเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ไทยควรสนับสนุน ข้อดีคือเป็นการสร้างประสบการณ์ให้กับแรงงานไทย พร้อมกับนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทย แต่อาจมีข้อเสียคือการไหลออกไปนอกประเทศของผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ในปัจจุบันการผลักดันแรงงานไทยไปทำงานในต่างประเทศ ยังจำกัดอยู่เพียงไม่กี่สาขาวิชาชีพ ในสาขาแพทย์และพยาบาลนั้น สถานพยาบาล แพทย์และการพยาบาลของไทยมีศักยภาพในการส่งเสริมให้เป็นแหล่งดึงดูดผู้ป่วยชาวต่างชาติให้มารักษาพยาบาลในประเทศ หรืออาจส่งแพทย์พยาบาลที่มีความรู้ทางด้านภาษาไปทำงานในต่างประเทศเพื่อนำรายได้กลับเข้าสู่ประเทศได้เช่นกัน แต่หากที่ไทยยังคงมีความกังวลว่าหากส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางทางการพยาบาล หรือหากส่งเสริมแพทย์และพยาบาลไปทำงานในต่างประเทศจะทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ที่มีรายได้ต่ำจะไม่สามารถเข้าถึงการรักษาได้อย่างพอเพียง อย่างไรก็ตามหากมีการวางแผนที่ดีในการผลิตและบริหารจำนวนแพทย์และพยาบาลสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ การส่งเสริมดังกล่าวย่อมสามารถทำได้ ทั้งนี้หากมีช่องทางและโอกาสในการทำงานดีย่อมมีผู้สนใจที่จะศึกษาวิชาชีพดังกล่าวมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การเจรจา FTA เป็นเพียงการเปิดโอกาสให้กับคนไทยให้มีมากยิ่งขึ้นเท่านั้นการจะได้ประโยชน์จากการทำ FTA หรือไม่ขึ้นอยู่กับคนไทยเองที่จะใช้ประโยชน์จากการค้าเสรีได้มากขนาดไหนซึ่งรัฐบาลควรวางแผนและสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการเจรจาเปิดการค้าเสรีด้วย

สำนักอาเซียน
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
มีนาคม 2551